

А - Интегрирана еколошка дозвола

Име на

Компанијата ТЕ-ТО АД, СКОПЈЕ

Адреса ул. 515 бр.8
1000 Скопје

Број на дозвола

Дозвола бр. 11-31/5 од 23.02.2011 год

Содржина

А-Интегрирана еколошка дозвола	1
Содржина	ii
Вовед	vii
Дозвола	1
1 Инсталација за која се издава дозволата	2
2 Работа на инсталацијата	5
2.1 Техники на управување и контрола	5
2.2 Суровини (вклучувајќи и вода)	8
2.3 Техники на работа	9
2.4 Заштита на подземните води	9
2.5 Ракување и складирање на отпадот	11
2.6 Преработка и одлагање на отпад	14
2.7 Енергетска ефикасност	15
2.8 Спречување и контрола на несакани дејствија	15
2.9 Бучава и вибрации	16
2.10 Мониторинг	17
2.11 Престанок на работа	19
2.12 Инсталации со повеќе оператори	20
3 Документација	21
4 Редовни извештаи	24
5 Известувања	26
6 Емисии	28
6.1 Емисии во воздух	30
6.2 Емисии во почва	32
6.3 Емисии во вода (различни од емисиите во канализација)	32
6.4 Емисии во канализација	33
6.5 Емисии на топлина	33
6.6 Емисии на бучава и вибрации	34
7 Пренос до пречистителна станица за отпадни води	35
8 Услови надвор од локацијата	36
9 Програма за подобрување	37
10 Договор за промени во пишана форма	38
Додаток 1	40
Додаток 2	41

Речник на користени поими

Аеросол	Суспензија на цврсти и течни честички во гасен медиум.
Атмосферска вода	Дождовна вода што дотекува од покриви и места каде што не се одвиваат процесите.
Барање	Барањето поднесено од страна на Операторот за оваа дозвола
БПК	Биолошка потрошувачка на кислород за 5 дена
ГВЕ	Гранични вредности на емисија
ГИЖС	Годишен извештај за животна средина
Годишно	Приближно во интервали на 12 месеци Период или дел од период од 12 последователни месеци
Градежен отпад и отпад од рушење	Отпад што потекнува од градење, реновирање и рушење: глава 17 од националниот каталог на отпади или како што е договорено на друг начин.
Гранични вредности на емисија	Масата, изразена во смисла на одредени специфични параметри, концентрацијата и/или нивото на испуштање, кои не смеат да бидат надминати во текот на еден или повеќе временски периоди.
Граница за масен проток	Гранична вредност на емисија која е изразена како максимална маса на една супстација што може да биде емитирана во единица време.
дВ(А)	Децибели
Ден	Секој период од 24 часа
Денски	Периодот од 08.00 до 22.00 (сите промени треба да се одразат на дефиницијата за вноќно време).
Дневно	За време на сите денови од работата на инсталацијата и во случај на емисии, кога емисиите се одвиваат ; со најмалку едно мерење во било кој еден ден.
Договор	Писмен договор
Документација	Секој извештај, запис, податок, слика, предлог, интерпретација или друг документ во писмена или електронска форма кој се бара со оваа дозвола.
Двегодишно/ биенално	Еднаш на секои две години
Еколошка штета	Согласно дефиницијата за еколошка штета во член 5 од Законот за животна средина

Зелен отпад	Отпадно дрво (не вклучувајќи импрегнирано дрво), растителни материјали како што е откос од трева и друга вегетација.
I.S.EN Инцидент	Интернационален стандард ЕН (i) итен случај; (ii) секоја емисија што не е во согласност со условите од оваа дозвола; (iii) секое надминување на дневниот капацитет на опремата за ракување со отпад; (iv) секое ниво, дадено во ова дозвола, а е достигнато или надминато, и (v) секоја индикација дека загадување на животната средина се случило или може да се случи.
Индустриски не опасен отпад	Согласно дефиницијата за индустриски не опасен отпад од член 6 од Законот за управување со отпад: Индустриски неопасен отпад е отпадот што се создава при производствените процеси во индустријата и не содржи опасни карактеристики, а според својствата, составот и количеството се разликува од комуналниот отпад;
Инсталација	Согласно дефиницијата за инсталацијав од член 5 од Законот за животна средина : - во однос на интегрираните еколошки дозволи, е неподвижна техничка единица каде што се вршат една или повеќе пропишани активности и активности кои се непосредно поврзани со нив, а кои би можеле да имаат ефект врз емисиите и врз загадувањето; - во однос на спречувањето и контролата на хавариите со учество на опасни супстанции, инсталација е техничка единица во рамките на еден систем во кој се произведуваат, употребуваат, складираат или се ракува со опасни супстанции. Таа ја вклучува целокупната опрема, објекти-те, цевководите, машините, алатките, приватните железнички споредни колосеци, станиците за истовар кои ја опслужуваат инсталацијата, складовите или сличните градби, потребни за работа на инсталацијата.
ИСКЗ	Интегрирано спречување и контрола на загадувањето
ИСО	Интернационална организација за стандарди
К	Келвин (единица мерка за температура).
Капацитет/ опрема за задржување	Опрема наменета за задржување на евентуално истечен материјал, собирници.
кРа	Кило Паскали.
Квартално	Цел или дел од период од три последователни месеци, почнувајќи од првиот ден на Јануари, Април, Јули или Октомври.
Leq	Еквивалентно континуирано ниво на звук

Локација чувствителни на бучава (ЛЧБ)	Секоја резидентна куќа, хотел или хостел, болници, училишта, верски објекти, или било други места и објекти за кои е потребно отсуство на бучава со нивоа кои предизвикуваат непријатност.
МДКе	Максимална дозволена концентрација на загадувачки материји во гасовите кои се емитираат.
Месечно	Минимум 12 пати во текот на една година, приближно во месечни интервали.
Надлежен орган	Тело одговорно за издавање на ИСКЗ дозволи
НДТ	Најдобри достапни техники
Неделно	За време на сите недели од работата на инсталацијата и во случај на емисии, кога има емисија; со минимум едно мерење во било која недела.
Ноќно време	Од 22.00 до 08.00 часот
Одржува	Чување во добра состојба, вклучувајќи и редовна инспекција, сервисирање, калибрација и поправки доколку се потребни, со цел адекватно да извршува функцијата.
Оператор	Согласно дефиницијата за вОператорг од член 5 од Законот за животна средина: - секое правно или физичко лице кое врши професионална активност, или врши активности преку инсталацијата и/или ја контролира, или лице на кое му се доверени или делегирани овластувања за донесување економски одлуки во однос на активноста или техничкото работење, вклучувајќи го и носителот на дозволата или овластување за таквата активност, односно лицето кое е задолжено да регистрира или алармира за активноста.
Полугодишно	Целиот или дел од периодите од 6 последователни месеци
Постројка	Секое место или простор употребен за преработување или пак третман на отпадот.
Праг за масен проток	Количина на масен проток, над која се применува ограничување со МДК.
ПРЕО	Проценка на ризикот од еколошка одговорност
Прилог	Секое повикување на Прилог од оваа дозвола се однесува на прилози поднесени како дел од оваа дозвола
Примерок	Доколку контекстот на оваа дозвола не кажува нешто спротивно, примерокот ќе вклучи мерење со електронски инструменти.
ПСОВ	Пречистителна станица за отпадни води
ПУЖС	Програма за управување со животната средина

ПУРЗ	План за управување со ризикот по затворање
Работни часови	Часови/време во кое инсталацијата има дозвола/е овластена да работи.
РИПЗМ	Регистер на испуштање и пренос на загадувачки материји.
РК	Растворен кислород
СЧ	Суспендирани честички
Санитарен/ комунален ефлуент	Отпадни води од тоалетите, местата за миеење и кантината во инсталацијата.
Слика	Секое повикување на слика или број на слика значи слика или број на слика содржани во барањето, освен ако не е на друг начин договорено.
Соодветно осветлување (светло)	20 лукса, мерено на ниво на почва
Стандардна Метода	Национална, европска или интернационално признаена процедура (пр. И.С. ЕН, ИСО, ЦЕН, БС или еквивалентно).
СУЖС	Систем за управување со животната средина
Тешки метали	Тешки метали се група на елементи меѓу бакар и бизмут во периодниот систем на елементи - со специфична густина поголема од 4.0 г/см ³ .
Течен отпад	Било кој отпад во течна форма и што содржи помалку од 2% сува материја.
X1 софтверски пакет	Софтвер кој се користи за внесување на податоци, нивно пресметување и претставување на влијанието како и информации за трошоците.
ЦЕН (CEN)	Comité Européen De Normalisation – European Committee for Standardisation.

Вовед

Овие воведни белешки не се дел од дозволата

Следната дозвола е издадена согласно Законот за животна средина (Службен весник 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09 и 48/2010) за работа на инсталација што извршува една или повеќе активности наведени во Уредбата на Владата за “Определување на инсталациите за кои се издава интегрирана еколошка дозвола со временски распоред за поднесување оперативни планови”, до одобреното ниво во Дозволата.

Краток опис на инсталацијата регулирана со оваа дозвола

Други интегрирани дозволи поврзани со оваа инсталација		
Сопственик на дозволата	Број на дозвола	Дата на издавање
Нема	/	/

Заменети дозволи/Согласности/Овластувања поврзани со оваа инсталација		
Сопственик	Референтен број	Дата на издавање
Нема	/	/

Друштвото за производство на електрична и топлинска енергија ТЕ-ТО АД - Скопје се наоѓа во источниот индустриски дел на град Скопје. Поставена е во општината Гази Баба, веднаш до АД Топлификација Скопје - Исток.

Во близина на локацијата на електраната е реката Вардар, железничката пруга и врската со главниот источен пристапен пат кон градот Скопје. Нема рестрикции за транспорт на тежок товар, ниту пак ниски надвозници или ограничување на товар.

Површината која што ја зафаќа Инсталацијата е 13853 m², а нејзините координатите се: Н: 41° 59' 39.43" Е: 21° 27' 11.30"

Инсталацијата во однос на објекти го има следното опкружување:

- на јужната страна инсталацијата граничи со локација (плац) на “Наша суровина” која е издадена на приватно лице на користење, кој локацијата ја користи за складирање на старо железо;

- на западната страна ТЕ-ТО АД граничи со приватни куќи кои немаат дозвола за градба.

- на источната страна граничи со АД Топлана Исток и со комерцијални објекти кои го користат просторот под наем, издаден од РО “Коце Металец”.

- на северната страна инсталацијата граничи со приватна барака за домување и плац на поранешната фабрика “Глорија”, која е издадена на комерцијални субјекти.

При градбата како и при неговата употреба Инсталацијата ќе ја употребува инфраструктурата на следниот начин:

Поврзување со постоечкиот цевковод за дистрибуција на гас на

ул. “515” (поранешна Индустриска, цевководот ќе се реконструира од страна на ГА-МА АД Скопје за транспорт на природен гас со потребните количини (52.000 m³/h), на притисок од 12 бар за потребите на ТЕ-ТО АД Скопје, со нова мерна станица.

Поврзување со националниот електроенергетски систем со комбиниран кабелски далекуводен приклучок на 110 kV, до сврзниот далекувод 110 kV помеѓу трафостаниците Скопје 1 и Скопје 4, во владение на МЕРСО.

Поврзување со електроенергетски дистрибутивен систем на државата со 10 kV кабел во владение на ЕВН, за стартирање на постројките и нужна електрична енергија.

Поврзување со топлана Исток со два цевководи за транспорт на топлиноносителот за евакуација на произведената топлина во ТЕ-ТО АД Скопје.

Снабдување со вода за пиење ќе врши преку градска водоводна мрежа, во владение на Водовод и канализација.

Снабдување со техничка вода и вода за ладење ќе се врши од три бунари на самата локација.

Собирањето и евакуацијата на атмосферска вода ќе се врши во атмосферска канализација, во владение на Водовод и канализација.

Објектот поседува посебна постројка за третман и пречистување на отпадните технолошки води. ТЕ-ТО АД Скопје има посебен систем за собирање на сите отпадни води од инсталацијата (освен атмосферските), кои се носат во пречистителна станица, а потоа во канализација во владение на Водовод и канализација. Користењето на сообраќајниците е на веќе постоечките конекции, со нивно подобрување и поставување на сигнализација.

Локацијата на ТЕ-ТО АД Скопје во Керамидница во рамките на општината Гази Баба, Друштво за производство на електрична и топлинска енергија ТЕ-ТО АД - Скопје е основано во 2005 година, додека производството се планира да отпочне во 2010 година. Истото е управувано од акционери при што акционерската структура на правниот субјект е 20 % домашен капитал (Топлификација АД Скопје) и 80 % странски стратешки партнер (Bitar Holdings Limited and Project Management Consulting).

Објектот е наменет за производство на електрична и топлинска енергија со максимално инсталирана моќност од 240 MWe за производство на електрична енергија и инсталирана моќност до 160 MWth за производство на топлинска енергија.

Друштвото за производство на електрична и топлинска енергија ТЕ-ТО АД - Скопје не е сопственик на земјиштето на локацијата на која се однесува барањето за добивање А интегрирана еколошка дозвола. Сопственоста е на Република Македонија.

Објектот се гради на градежна парцела бр. 1,1 според извод од ДУП бр. 27-4785/2 од 19.11.2007 година, издаден од општина Гази Баба Скопје, на ул. 520 и 102 КО Гази Баба, ДЛ 214, од делот на земјиштето кое претставува КП 2117 за КО Гази Баба Скопје. Сопственик на земјиштето е Република Македонија, кое е дадено на долготраен закуп со Договор бр. 20 - 9686/4 од 28.12.2007 година склучен помеѓу градителот и Министерството за транспорт и врски (Имотен лист бр. 1116/4738 од 29.01.2008 година, издаден од Државниот завод за геодетски работи). Друштвото за производство на електрична и топлинска енергија ТЕ-ТО АД - Скопје е сопственик на објектите на локацијата на која се однесува ова барање.

ТЕ-ТО АД е термоелектрана/топлана која работи во комбиниран циклус. Всушност, тоа е систем со два циклуса: гасен и парен. Првиот циклус се случува во гасната турбина. Воздухот се компримира и се доведува во комората за согорување, каде природниот гас се меша со компримираниот воздух, произведувајќи врел гас под висок притисок, кој експандира низ турбината. Турбината ги придвижува компресорот и генераторот кој произведува електрична енергија.

Вториот циклус е парниот циклус. Издувниот гас од гасната турбина е сеуште врел и минува низ котелот - утилизатор каде што термалната енергија која се наоѓа во издувниот гас се користи за да се добие пареа под висок притисок (прибл. 100 бари). Генерираната пареа се користи за погон на парната турбина во чијшто генератор ќе се генерира дополнителна енергија.

Кога постројката ќе работи во режим на производство во кој се продуцира само електрична енергија, парната турбина ќе се погонува во класичен кондензаторски режим. Во ситуација кога режимот на циклусот ќе биде комбиниран, дел од пареата од парната турбина регулирано се одзема и се насочува во топлински изменувач-кондензатор, наменет за производство на топлина за потреби на топлифицирање.

Комуникација

Доколку сакате да контактирате со Органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина (во понатамошниот текст Надлежниот орган) во врска со оваа дозвола, ве молиме наведете го Бројот на дозволата.

За било каква комуникација, контактирајте го Надлежниот орган на адреса **Бул. Гоце Делчев 66 (зграда на МТВ) 1000 Скопје, Република Македонија.**

Доверливост

Дозволата го обврзува Операторот да доставува податоци до Надлежниот орган. Надлежниот орган ќе ги стави податоците во јавните регистри, согласно потребите на Законот за животна средина. Доколку Операторот смета дека било кои од обезбедените податоци се деловно доверливи, може да се обрати до Надлежниот орган да ги из земе истите од регистарот, согласно Законот за животна средина. За да и овозможи на Надлежниот орган да определи дали податоците се деловно доверливи, Операторот треба истите јасно да ги дефинира и да наведе јасни и прецизни причини поради кои бара изземање. Операторот може да наведе кои документи или делови од нив ги смета за деловно или индустриски доверливи, согласно Законот за животна средина, чл.55 ст. 2, точка 4. Операторот ќе ја наведе причината поради која Надлежниот орган треба да одобри доверливост. Податоците и причината за доверливост треба да бидат приложени кон барањето за интегрирана еколошка дозвола во посебен плик.

Промени во дозволата

Оваа дозвола може да се менува во согласност со Законот за животна средина.

Предавање на дозволата при престанок на работа на инсталацијата

При делумен или целосен престанок со работа на инсталацијата, Операторот го известува органот. Со цел барањето да биде успешно, операторот мора да му покаже на Надлежниот орган, согласно член 120 ст. 3 од Законот за животна средина, дека не постои ризик од загадување и дека не се потребни понатамошни чекори за враќање на местото во задоволителна состојба.

Преглед на барани и доставени документи

Предмет	Датум	Коментар
Барање {Вг.}	Добиено	
Барање бр. 11-6898/1	05.07.2010	Доставено е барање за добивање на А-интегрирана еколошка дозвола
Доставување на примерок од барањето до надлежните институции и органи бр.11- 6898/1	05.10.2010	Државен Инспекторат за животна средина, Канцеларијата за комуникација со јавноста, Министерство за Здравство, Министерство за Земјоделие, Општина Гази Баба
Објавување на барањето во дневен печат бр.11-6898/1	08.10.2010	Објавување на Барањето за добивање на А -интегрирана еколошка дозвола во весникот „Вечер“ и „Лајм“
Одговор од бр. 11 - 6898/5	20.10.2010	Доставен е одговор од страна на Министерството за транспорт и врски
Доставено е мислење бр. 11-6898/6	26.10.2010	Доставено е Мислење од страна на Министерство за економија
Дополнување на барањето бр.11-10612/1	12.11.2010	Доставено е дополнување на барањето за добивање на А – Интегрирана еколошка дозвола
Дополнување на барањето бр.11-6898/1	12.11.2010	Доставено е дополнување на барањето за добивање на А – Интегрирана еколошка дозвола
Доставено е мислење бр. 11- 10612/2	17.11.2010	Доставено е Мислење од страна на Општина Гази Баба
Доставено е мислење бр. 11- 6898/9	09.12.2010	Доставено е Мислење од страна на Министерство за здравство
Објава во дневен печат на Нацрт А – интегрираната еколошка дозвола бр. 11-6898/1	22.12.2010	Извршена е објава на Нацрт А – интегрираната еколошка во весникот „Вечер“ и „Лајм“ за ТЕ –ТО АД Скопје
Издадена А – интегрирана еколошка дозвола за ТЕ – ТО АД Скопје бр.11-31/5	23.02.2011	Одлучено Позитивно

Дозвола

Закон за животна средина

Дозвола

Број на дозвола

Бр. 11-31/5 од 23.02.2011

Надлежниот орган за животна средина во рамките на својата надлежност во согласност со член 95 од Законот за животна средина (Сл. весник Бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09 и 48/2010), го овластува

Операторот: ТЕ - ТО АД Скопје

со регистрирано седиште на

Адреса: ул. 515 бр.8

Поштенски број Град: 1000 Скопје

Држава: Р. Македонија

Број на регистрација на компанијата: 5950686

да раководи со Инсталацијата

Цело име на инсталацијата: Друштво за производство на
електрична енергија и топлина
ТЕ-ТО АД, Скопје

Адреса: ул. 515 бр.8

Поштенски број Град: 1000 Скопје

во рамките на дозволата и условите во неа.

МИНИСТЕР
Dr. Nexhati Jakupi

Датум

23.02.2011 год

Услови

1 Инсталација за која се издава дозволата

1.1.1 Операторот е овластен да изведува активности и/или поврзани активности наведени во Табела 1.1.1.

Табела 1.1.1		
Активност од Анекс 1 од Уредбата за определување на инсталациите за кои се издава интегрирана еколошка дозвола со временски распоред за поднесување оперативни планови	Опис на наведената активност	Граници на наведената активност
Активност 1.1 Согорувачки инсталации со номинален топлински влез поголем од 50 MW	Согорување на природен гас и производство на електрична енергија и топлина	Производство на електрична енергија и топлина во комбиниран циклус

1.1.2 Активностите овластени во условите 1.1.1 ќе се одвиваат само во рамките на локацијата на инсталацијата, прикажана подолу во планот.

Табела 1.1.2	
Документ	Координати на локацијата
Мапа на ТЕ - ТО АД Скопје	Е: 21° 27' 10.83" N: 41° 59' 39.25"

- 1.1.3** Оваа Дозвола е само за потребите на ИСКЗ според Законот за животната средина (Службен Весник на РМ 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09 и 48/2010) и ништо во оваа Дозвола не го ослободува Операторот од обврските за исполнување на условите и барањата од други закони и подзаконски акти.
- 1.1.4** Инсталацијата ќе работи, ќе се контролира и ќе се одржува и емисиите ќе бидат такви како што е наведено во оваа дозвола. Сите програми кои треба да се извршат според условите на оваа Дозвола стануваат дел од дозволата.
- Без претходно писмено известување до и претходна писмена согласност од МЖСПП не се дозволени измени или реконструкции кои ќе предизвикаат или можат да предизвикаат:
- а) промена или зголемување,
    - 1.1.5.1 Природата или количеството на емисиите,
    - 1.1.5.2 Системите за намалување на емисиите,
    - 1.1.5.3 Опсегот на процесите кои се изведуваат,
    - 1.1.5.4 Горивата, меѓупроизводите, производите или отпадот којшто се генерира или
  - б) управувањето контрола на инсталациите со негативно влијание врз животната средина
- 1.1.5** Сите програми кои треба да се извршат според условите во оваа дозвола стануваат дел од дозволата.

2 Работа на инсталацијата

2.1 Техники на управување и контрола

- 2.1.1** Инсталацијата за која се издава дозволата, согласно условите во дозволата, ќе биде управувана и контролирана онака како што е опишано во барањето за дозвола за ИСКЗ наведени во Табела 2.1.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган во писмена форма.

Табела 2.1.1 : Управување и контрола		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Управување со инсталацијата	Барање за А-интегрирана еколошка дозвола, Прилог 3 (11-6898/1)	05.07.2010

- 2.1.2** Целата инсталација, опремата и техничките средства користени во управувањето со Инсталацијата за која се издава дозволата, ќе бидат одржувани во добра оперативна состојба.
- 2.1.3** Во инсталацијата за која се издава дозволата ќе работи персонал кој е соодветно обучен и целосно запознаен со барањата од дозволата.
- 2.1.4** Копија од оваа дозвола и оние делови од барањето на кои се однесува дозволата ќе бидат достапни во секое време, за целиот персонал вклучен во изведување на работата што е предмет на барањата од дозволата.
- 2.1.5** Целиот персонал ќе биде целосно запознаен со оние аспекти од условите од дозволата, кои се однесуваат на нивните обврски и ќе им биде обезбедена соодветна обука и пишани инструкции за работа, со цел да им помогнат во извршувањето на нивните обврски.
- 2.1.6** Менаџерот на инсталацијата или номинирано, соодветно квалификувано и искусно лице, во улога на заменик, ќе биде присутен во секое време во текот на работата на инсталацијата или како што е поинаку назначено од страна на надлежниот орган.
- 2.1.7** Операторот не подоцна од 12 месеци од добивањето на оваа дозвола, ќе воспостави и одржува систем за управување со животната средина (СУЖС). Системот за управување со животната средина ќе се надградува еднаш годишно на секои 12 месеци. Во СУЖС треба да бидат внесени следните елементи кои ќе бидат како минимум при пополнувањето:
- структура на управувањето и известувањето,
- распоред на целите и задачите за животната средина.

2.1.8 Операторот ќе подготви распоред на целите и задачите за животна средина. Распоредот, како минимум ќе обезбеди преглед на сите операции и процеси, вклучувајќи и проценка на практичните опции за ефикасност на енергијата и другите ресурси, употреба на почиста технологија, почисто производство и превенција, потоа спречување, редукција и минимизирање на отпадот, како и вклучување на цели за намалување на отпадот. Распоредот ќе вклучува временски рамки за достигнувањето на поставените цели и ќе се однесува на период од минимум 5 (пет) години. Распоредот ќе се разгледува годишно на секои 12 месеци и сите измени треба да се пријават кај Надлежниот орган за нивно одобрение, како дел од годишниот извештај за животна средина (ГИЖС).

2.1.9 Операторот ќе му достави на Надлежниот орган програма за управување со животната средина (ПУЖС) за одобрување, во којашто ќе биде вклучена и временска рамка за остварување на целите и задачите за животната средина подготвени во условот 2.1.6. По одобрување на програмата, Операторот треба истата да ја постави и да ја одржува. Таа ќе соржи:

- Распределба на одговорностите за задачите;
- Средства со кои тие може да се остварат;
- Време во кое тие може да се достигнат.

ПУЖС ќе се разгледува еднаш годишно на секои 12 месеци и соодветните дополненија ќе се доставуваат до Надлежниот орган за одобрение, како дел од годишниот извештај за животна средина (ГИЖС) (услов 2.1.6).

Како дел од ГИЖС, операторот ќе подготви и ќе достави до Надлежниот орган Извештај за програмата, вклучувајќи ги успехите во постигнувањето на договорените цели. Таквите извештаи ќе се чуваат во рамките на инсталацијата за период не помал од 7 (седум) години и ќе се достапни за инспекција од овластените лица на Надлежниот орган.

2.1.10 Документација

- Операторот ќе воспостави и ќе одржува систем за документација на управувањето со животната средина кој што треба да биде одобрен од Регулаторот;
- Операторот ќе достави копија од оваа дозвола до секој вработен чии должности се поврзани со условите на оваа дозвола.

2.1.11 Корективни мерки

Операторот ќе воспостави процедури за да се обезбеди превземање на корективни мерки доколку специфицираните барања од Дозволата не се исполнети. Во процедурите ќе се дефинираат одговорноста и овластувањето за иницирање на понатамошна истрага и корективни активности во случај на пријавени прекршувања

2.1.12 Подигање на свеста и обука

Операторот ќе воспостави и ќе одржува процедури за идентификување на потребите за обука и за обезбедување на соодветна обука за сите вработени чија работа може да има значително влјание врз животната средина. Операторот е должен да чува записи од обуките.

2.1.13 Програма за комуникација

Операторот ќе воспостави програма за подигање на јавната свест и обука за да се обезбеди дека јавноста може да добие информации во врска со состојбата на животната средина од Операторот во секое време.

2.1.14 Програма за одржување

Операторот ќе воспостави и одржува програма за одржување на целата фабрика и соодветна придружна опрема која ќе има ефект врз состојбата на животната средина, врз основа на инструкциите кои се издадени од страна на производителите/добавувачите или инсталаторите на опремата. Соодветни записи и дијагностички тестирања за опремата треба да се чуваат кои ќе послужат како поддршка на програмата за одржување. Операторот јасно ќе ја алоцира одговорноста за планирање, управување и извршување на сите аспекти од оваа програма на соодветниот персонал (погледнете го условот 2.1.4 погоре).

2.1.15 Контрола на ефикасноста на процесите

Операторот ќе воспостави и одржува програма за да се обезбеди дека постои соодветна контрола на процесот во разни модули на работење. Програмата ќе ги идентификува клучните индикативни параметри за контрола на функционирањето на процесот, како и методи за идентификација за мерење и контролирање на овие параметри. Абнормалните услови во кои што се одвива процесот ќе се документираат, и анализираат за да се идентификува било каква корективна активност.

2.1.16 Ревизија на управувањето со животната средина

Операторот ќе воспостави и ќе одржува процедури за ревизија на управувањето со животната средина со цел да се провери дали:

- Активностите за управувањето со животната средина се во согласност со програмата за управување со животната средина и дали тие се ефикасно спроведени
- Системот за управување со животната средина е ефикасен во исполнувањето на политиката за животна средина на инсталацијата,
За таа цел, операторот ќе подготви и ќе одржува план за ревизија,
Планот за ревизија ќе се однесува на следниве прашања:
- Специфичните области и активности за ревизија;

- Фреквенцијата на ревизија на секоја активност врз основа на природата и еколошкото значење на активноста, како и на резултатите од претходните ревизии;
- Кој е одговорен за вршење на ревизија на секоја активност и област;
- Услови кои треба да ги исполнуваат вработените;
- Протокол за изведување на ревизијата, којшто може да вклучи користење на прашалници, листи на проверка, интервјуа, мерења и директни опсервации, сè во зависност од природата на функцијата којашто се ревидира;
- Процедури за објавување на заклучоците од ревизијата, доколку инсталацијата, ако тоа го побара надлежниот орган.

2.2 Суровини (вклучувајќи и вода)

- 2.2.1** Операторот, согласно условите од дозволата, ќе користи суровини (вклучувајќи ја и водата) онака како што е опишано во документите наведени во Табела 2.2.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган во писмена форма.

Табела 2.2.1 : Суровини (вклучувајќи и вода)		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Суровини, меѓупроизводи и производи коишто се користат или се произведуваат во инсталацијата, Табела IV.1	Барање за А-интегрирана еколошка дозвола (11-6898/1) Поглавје IV	05.07.2010

2.3 Техники на работа

2.3.1 Инсталацијата за која се издава дозволата, согласно условите во дозволата, ќе се води на начин и со примена на техники опишани во документите наведени во Табела 2.3.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган во писмена форма.

Табела 2.3.1 : Техники на работа		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Опис на инсталацијата, нејзините технички единици и директно поврзаните активности,	Барање за А-интегрирана еколошка дозвола, Прилог II (11-6898/1)	05.07.2010

2.4 Заштита на подземните води

2.4.1 Инсталацијата за која се издава дозволата, согласно условите во дозволата, ќе биде контролирана како што е опишано во документите наведени во Табела 2.4.1, или на друг начин договорени со Надлежниот орган на писмено.

Табела 2.4.1 : Заштита на подземните води		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Суровини, меѓупроизводи и производи коишто се користат или се произведуваат во инсталацијата, Табела IV.1	Барање за А-интегрирана еколошка дозвола, Прилог IV Поглавје 2, Прилог V Поглавје 2(11-6898/1)	05.07.2010

2.4.2 Товарењето и истоварањето на материјалите ќе се извршува на места наменети за тоа, заштитени од истурање и истекување.

2.4.3 На складишните места Операторот ќе обезбеди соодветен капацитет на опрема и/или соодветни апсорпциски материјали за да го задржат и абсорбираат било кое протекување во инсталацијата. Откако еднаш ќе се употреби апсорпцискиот материјал ќе се складира на соодветно место.

- 2.4.4** Сите садови и цевководи ќе се одржуваат соодветно на материјалите кои се пренесуваат низ или се складираат во нив. Интензитетот и притисокот на водата во сите подземни цевки, садови, преносни структури и контејнери и нивниот отпор при пробивање на вода или други материјали кои се пренесуваат или складираат во нив ќе се тестира или демонстрира од страна на операторот. Ова тестирање ќе се изврши од страна на операторот најмалку еднаш на секои 3 (три) години и ќе се пријави кај Надлежниот орган при секое извршување. Ова тестирање ќе се извршува според било кои насоки кои се издадени од страна на Надлежниот орган. Писмен запис од тестовите за исправност и било какво одржување или поправки кои произлегуваат од нив ќе се извршуваат од страна на инсталацијата која е носител на Дозволата.
- 2.4.5** Дренажните системи, танк-ваните, фаќачите на мил и сепараторите за масло ќе се прегледуваат неделно, ќе се чистат од мил и соодветно ќе се одржуваат во секое време. Целиот талог и отпадните течности од овие операции ќе се собираат за безбедно да се складираат.
- 2.4.6** Целиот простор за складирање во резервоари и буриња, како минимум треба да бидат оградени локално или да имаат оддалечен собирен базен поврзан со канал чиј волумен не е помал од следниве:-
- 25% од вкупниот волумен на супстанцијата која може да се складира во рамките на оградениот простор
  - 110% од капацитетот на најголемиот сад или буре во рамките на оградената област;
- 2.4.7** Целокупното истекување на супстанција од оградениот простор ќе се третира како опасен отпад се додека операторот не докаже дека е поинаку. Целиот течен смет од оградените области ќе се насочи за собирање и потоа соодветно безбедно да се одложи на депонија.
- 2.4.8** Сите влезни и излезни приклучоци, вентилациони цевки и приклучоци за мерење мора да бидат во рамките на танкваната.
- 2.4.9** Сите резервоари, контејнери и буриња ќе бидат јасно означени за да се знае точно нивната содржина.
- 2.4.10** Операторот ќе ги инсталира и одржува фаќачите на мил и сепараторите за масло во инсталацијата за да обезбеди дека целокупниот испуст на атмосферска вода од инсталацијата поминува низ фаќачи на мил и сепаратори за масло пред да се испушти.

- 2.4.11** Сите пумпи, резервоари за складирање, лагуни или други комори за третмани во кругот на постројката од кои може да се случи прелевање на материјали во количества кои можат да предизвикаат прелевање од локалните или оддалечените танк вани, базени или апсорбери ќе бидат опремени со аларми за високо ниво (или детектори за масло како што е соодветно) во рок од 18 месеци од датумот на издавање на оваа Дозвола.
- 2.4.12** Обезбедувањето на систем за прифаќање со цел да се собираат сите истекувања од фланшите и сите вентили од сите надземни цевки за транспорт на материјал, освен за вода, ќе се испитаат. Ова ќе се вклучи во Распоредот на целите и задачите за животната средина, како што е поставено во Условот 2.1.6 од оваа Дозвола заради намалување на фугитивните емисии.

2.5 Ракување и складирање на отпадот

- 2.5.1** Операторот, согласно условите од дозволата, ќе ракува и ќе го складира отпадот онака како што е опишано во документите наведени во Табела 2.5.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган на писмено.

Табела 2.5.1 : Ракување и складирање на отпадот		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Количества и начин на управување со отпадот	Барање за А-интегрирана еколошка дозвола- Поглавје V Табела 5.2.1, Табела 5.2.2, (11-6898/1)	05.07.2010
Управување со инсталацијата	Прилог III Поглавје 4, (11-6898/1)	05.07.2010
Управување со цврст и течен отпад	Прилог V Поглавје 5.3, (11-6898/1)	05.07.2010

- 2.5.2** Операторот ќе обезбеди дека отпадот, пред да се пренесе на друго лице, соодветно ќе се спакува и ќе се означи согласно Националните, Европските и било кои други стандарди кои се на сила во врска со таквото означување.
- 2.5.3** Операторот ќе ангажира лице за управување со отпадот (Управител со отпад). Лицето треба да поседува уверение за положен стручен испит за управување со отпад.
- 2.5.4** Отпадот ќе се складира на место определено за таа намена, соодветно заштитено од истекувања и прелевања на течности. Отпадот јасно ќе се означи и соодветно ќе се оддели.

- 2.5.5** Доколку не е одобрено напишено од страна на Надлежниот орган, на Операторот му се забранува да го меша опасниот отпад од една категорија со опасен отпад од друга категорија или со неопасен отпад.
- 2.5.6** Како дел од ГИЖС, Операторот годишно на секои 12 месеци ќе приложува План на кој се прикажани местата за складирање на отпадот.
- 2.5.7** Не покасно од 3 (три) месеци од датумот на издавањето на дозволата Операторот ќе подготви план за управување со отпадот, кој ќе го одобри Надлежниот орган, со вклучени информации за условите на складирање, транспорт и одлагање и ако има потреба ќе обезбеди копии од договорите за продавање и превземање на отпадот.

Табела 2.5.2 : Отпад складиран на самата локација			
Опис на отпадот	Место на складирање на самата локација	Начин на складирање	Услови на складирање
Синтетски хидраулични масла	Во близина на лабораторијата	Во собирен резервоар	Покриена платформа со собирна јама
Други моторни и трансмисиони масла и масла за подмачкување			
Други масла за изолација и за пренос на топлина	Под машините	Во собирен резервоар	/
Мил од заштитни таложници	Шахта	/	/
Замастена вода од одвојувачи масло/вода	Во близина на лабораторијата	Во собирен резервоар	Покриена платформа со собирна јама
Апсорбенси, филтерски материјали (вклучувајќи филтри за масла неспецифицирани поинаку), платна за бришење, заштитна облека загадени со опасни супстанции	Во близина на лабораторијата	Контејнер	Покриена платформа со собирна јама
Пакување што содржи остатоци или е загадено со опасни супстанции	Во близина на лабораторијата	Контејнер	Покриена платформа со собирна јама
Органски халогенирани растворувачи, раствори за миење и матични раствори	Во близина на лабораторијата	Контејнер	Покриена платформа со собирна јама
Други органски растворувачи, раствори за миење и матични раствори	Во близина на лабораторијата	Контејнер	Покриена платформа со собирна јама
Цврсти лабораториски хемикалии што се состојат од опасни супстанции или се од нив загадени,	Во просторијата на лабораторија	Контејнер	/

вклучувајќи и смеси од лабораториски хемикалии			
---	--	--	--

2.6 Преработка и одлагање на отпад

- 2.6.1** Операторот, согласно условите во дозволата, ќе го преработува и одлага отпадот како што е опишано во документите наведени во Табела 2.6.1, или на друг начин договорен писмено со Надлежниот орган.
- 2.6.2** Отпадот кој се испраќа од инсталацијата за рециклирање и одлагање ќе се транспортира само од страна на овластено лице. Отпадот треба да се транспортира само од местото на активноста до местото за рециклирање/одлагање на начин кој нема негативно да влијае врз животната средина и е во согласност со соодветните Национални и Европски законски регулативи и протоколи.
- 2.6.3** За активности кои се поврзани со операции за управување со отпадот на локацијата ќе се води целосна евиденција, која ќе биде достапна за инспектирање од страна на овластените лица на Надлежниот орган во секое време. Елементи требаат да бидат земени во предвид при евидентирањето се дадени во условот 3.1.6.

Табела 2.6.1 : Искористување и отстранување на отпадот		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Опис на инсталацијата, нејзините технички единици и директно поврзаните активности,	Барање за А-интегрирана еколошка дозвола, Прилог V Поглавје 5.3, Табела 1, Табела 2 (11-6898/1)	05.07.2010
План за управување со отпадот	Програма за управување со животната средина, План за управување со отпадот (11-10612/1)	11.12.2010

Пренос на дозволата

Пред да биде извршен целосен или делумен пренос на дозволата на друго лице, треба да се изготви заедничко барање за пренос на дозволата од страна на постоечкиот и предложениот сопственик, согласно член 118 од Законот за животна средина. Доколку дозволата овластува изведување на посебни активности од областа на управувањето со отпад, тогаш е потребно да се приложи уверение за положен стручен испит за управување со отпад за лицето задолжено за таа активност.

2.7 Енергетска ефикасност

- 2.7.1** Операторот ќе изврши ревизија на енергетската ефикасност на инсталацијата по стабилизарењето на производството, во рок од една година од датумот на издавањето на оваа Дозвола. Ревизијата на енергетска ефикасност треба да се повторува на интервали како што ќе биде наложено од страна на Надлежниот орган. Обемот на инспекцијата ќе се договори со Надлежниот орган Табела 2.7.1.

Табела 2.7.1 : Енергетска ефикасност		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Суровини, помошни материјали и енергија	Барање за А-интегрирана еколошка дозвола, Прилог IV Поглавје 3(11-6898/1)	05.07.2010

- 2.7.2** Ревизијата ќе ги идентификува сите можности за намалување на употребата на енергијата и нејзина ефикасност, а препораките од ревизијата ќе бидат вклучени во извештајот кој што е наведен до Додатокот 2 на оваа дозвола.

2.8 Спречување и контрола на несакани дејствија

- 2.8.1** Операторот, во рок од 1 (една) година од донесувањето на оваа Дозвола, ќе воспостави политика за спречување на несреќи која ќе се однесува на опасностите на локацијата, особено во врска со превенциите од несреќи со можно влијание врз животната средина. Оваа политика треба да се разгледува на секои 12 месеци и да се ажурира според потребите.
- 2.8.2** Операторот, во рок од 6 (шест) месеци од датумот на издавање на оваа Дозвола, ќе обезбеди дека функционира документирана Процедура за итни дејствувања, која ќе ги опфати сите ситуации коишто би можеле да се случат на локацијата. Оваа процедура треба да вклучи одредби за минимизирање на ефектите врз животната средина од било која итна ситуација. Оваа процедура треба да се разгледува на секои 12 месеци и да се ажурира според потребите.

Табела 2.8.1 : Спречување и контрола на несакани дејствија		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Спречување на несреќи и итно реагирање	Барање за А-интегрирана еколошка дозвола, Прилог IV Поглавје XII (11-6898/1)	05.07.2010

- 2.8.3** Операторот ќе изврши оценка на ризикот за да определи дали инсталацијата има потреба од објект за задржување на водата користена против пожари. Операторот ќе ја поднесе оцената, наодите и препораките во врска со неа до Надлежниот орган заедно со соодветен извештај, во рок од 6 (шест) месеци од датумот на издавање на Дозволата.
- 2.8.4** Во случај да постои значителен ризик за испуштање на контаминирана вода, Операторот треба врз основа на наодите од оцената на ризикот, да подготви и имплементира, во согласност со Надлежниот орган, соодветна програма за управување со ризици. Програмата за управување со ризици треба целосно да се имплементира во рок од дванаесет месеци од датумот на известувањето од страна на Надлежниот орган.
- 2.8.5** Операторот ќе ги има предвид сите упатства подготвени за индустријата од страна на Надлежниот орган.
- 2.8.6** Во случај на несреќа Операторот веднаш треба да:
- Го изолира изворот на било какви емисии;
  - Спроведе непосредна истрага за да се идентификува природата, изворот и причината на било која емисија која произлегла од тоа;
  - Го процени загадувањето на околината, ако го има предизвикано од инцидентот;
  - Да ги идентификува и да ги спроведе мерките за минимизирање на емисиите/нефункционирање и ефектите кои следуваат;
  - Забележи датумот и местото на несреќата;
  - Го известува Надлежниот орган и другите заинтересирани страни.

2.9 Бучава и вибрации

- 2.9.1** Операторот, согласно условите во дозволата, ќе ја контролира бучавата и вибрациите како што е опишано во документите наведени во Табела 2.9.1, или на друг начин писмено договорен со Надлежниот орган.

Табела 2.9.1 : Бучава и вибрации		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Збирна листа на изворите на бучава	Барање за А-интегрирана еколошка дозвола, Табела VI.5.1 (11-6898/1)	05.07.2010
Емисии на бучава	Барање за А-интегрирана еколошка дозвола, Прилог VI, поглавје 4 (11-6898/1)	05.07.2010
Влијание на бучавата	Барање за А-интегрирана еколошка дозвола, прилог VII, поглавје 7.4 (11-6898/1)	05.07.2010

- 2.9.2** Во рок од 8 (осум) месеци од издавањето на оваа дозвола, Операторот ќе изврши детален преглед на бучавата од инсталацијата. Точките на оценка на бучавата ќе бидат избрани во согласност со надлежниот орган. Понатаму, операторот ќе врши годишен преглед на бучавата според однапред подготвена и одобрена програма, со можност за измени и дополнувања на точките за оцена на бучавата. Оценката на бучавата треба да се врши според методологија која е специфицирана во било кој документ од надлежниот орган.

2.10 Мониторинг

2.10.1

Операторот во рок од 3 (три) месеци од издавањето на оваа дозвола ќе обезбеди:

Табела 2.10.1 : Мониторинг		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Мониторинг на емисиите и животната средина	Барање за А-интегрирана еколошка дозвола, Прилог IX (11-6898/1)	05.07.2010

- безбеден и постојан пристап до мерните места, за да се овозможи земањето примероци/мониторингот да биде изведено во релација со точките на емисија наведени во Додаток 2, освен ако не е поинаку наведено во Додатокот; и
- безбеден пристап до други точки на земање примероци/мониторинг, кога тоа ќе го побара Надлежниот орган.

- 2.10.2** Операторот мора да обезбеди дека опремата за земање на примероци и мониторинг на подземната вода од бунарите е достапна/инсталирана на соодветните места и е подготвена за употреба во секое време. Типот на опрема за земање на примероци треба да биде одобрена од страна Надлежниот орган. Земањето примероци и анализите ќе се изведува според ИСО стандардите.
- 2.10.3** Во рок од 6(шест) месеци од датумот на издавање на Дозволата, Операторот треба да обезбеди информација за методите за земање на примероци и анализи при вршењето на мониторинг. Методите требаат да бидат одобрени од страна Надлежниот орган.
- 2.10.4** Земањето на примероци и анализа на сите загадувачи, исто како и референтните мерни методи за калибрирање на автоматизираните системи за мерење треба да се извршат во согласност со ЦЕН стандардите. Ако ЦЕН стандардите не се достапни, тогаш се препорачува да се користат ИСО, националните или други меѓународни стандарди во согласност со надлежниот орган, коишто ќе обезбедат собирање на податоци од соодветен квалитет.
- 2.10.5** Сите автоматизирани системи за мерење/мониторирање и уредите за земање на примероци треба да функционираат постојано (освен за време на одржувањето и калибрирањето) или ако пак е поинаку договорено со Надлежниот орган. Во случај кога не функционира некој континуиран мониторинг, тогаш Операторот што е можно побргу стапува во контакт со Надлежниот орган и се поставува алтернативно решение на земање на примероци и мониторирање со поставување на посебна (алтернативна) опрема. Одобрување на користење на ваквиот тип на опрема, во случи поинакви од итните ситуации, треба да биде одобрена од страна на Надлежниот орган.
- 2.10.6** Со опремата за мониторинг и анализа треба соодветно да се ракува и истата треба да се одржува како што е потребно, така што мониторингот прецизно ќе ја прикажува емисијата или ослободувањето и ќе ги задоволи горенаведените стандарди.
- 2.10.7** Фреквенцијата, методите и обемот на мониторинг, начинот на земање на примероци и анализа, како што е наведено во оваа Дозвола, може да се измени во согласност на Надлежниот орган кој ќе ја следи проценката на тест резултатите.
- 2.10.8** ТЕ-ТО АД Скопје се задолжува редовно да доставува Извештај од извршените мерења од Мониторингот што може да го врши било која консултантска фирма. Тој извештај по службен пат редовно треба да се достави до Државниот инспекторат за животна средина при МЖСПП.

2.11 Престанок со работа

2.11.1 По престанок на активностите назначени во Дозволата, Операторот треба да го отстрани, обезбеди или подготви за финално одложување/рециклирање сите материјали што ја загадуваат животната средина.

Табела 2.11.1 : Престанок на работа		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Ремедијација, престанок со работа, повторно почнување со работа и грижа по престанокот	Барање за А-интегрирана еколошка дозвола, Прилог XIII	05.07.2010

2.11.2 План за престанок со работа на инсталацијата и депонијата и управување со остатоците

- Во рок од 12 месеци, од денот на издавањето на оваа дозвола, Операторот треба да подготви детален план со финансиски импликации за престанокот со работа на инсталацијата. Планот ќе биде одобрен од страна на Надлежниот орган.
- Планот треба да биде ревидиран на секои 12 месеци и за предложените измени треба да се извести Надлежниот орган и истите треба да бидат дел од ГИЖС. Не смее да се имплементира ниту една промена/дополнување без претходно одобрување од страна на Надлежниот орган.

2.11.3 Планот за управување со остатоците треба како минимум да го содржи следното:

- Изјава за обемот на планот;
- Критериумите кои дефинираат успешен престанок со работа на активностите или на дел од нив, кој обезбедува минимум влијание врз животната средина;
- Програма за постигнување на наведените критериуми;
- Доколку е возможно планот да вклучи тест програма која ќе прикаже успешно имплементација на планот за престанок со работа;
- Финансиски детали за планот и како тие ќе бидат обезбедени.

2.11.4 Во рок од 3(три) месеци од извршување на планот за управување со остатоците, Операторот ќе поднесе до надлежниот орган финален извештај за потврда кој ќе вклучи и сертификат за комплетирање на истиот. Операторот треба да ги изврши сите потребни тестови и анализи, вклучувајќи и сертификат, онака како што бара Надлежниот орган, со цел да демонстрира дека не постои понатамошен ризик по животната средина.

- 2.11.5** Како дел од ГИЖС, Операторот треба да обезбеди годишен извештај за превземените или предвидените мерки во врска со спречување на штети по животната средина и да предвиди финансиски средства потребни за ремедијација која ќе следи по конечниот престанок со работа на инсталацијата, како и по инцидентите.
- 2.11.6** Операторот ќе обезбеди јасна и детална проценка на ризикот од еколошка одговорност (ПРЕО), подготвена од независен и соодветно квалификуван консултант, што ќе ги опфати одговорностите/ обврските од минатите и сегашните активности. Оваа проценката ќе ги вклучи одговорностите/обврските и трошоците за исполнување на ПУРЗ. Во рок од 12(дванаесет) месеци од издавањето на оваа дозвола операторот ќе достави извештај за оваа проценката до Надлежниот орган за одобрување. ПРЕО ќе се ревидира соодветно на потребите, за да се опфатат сите евентуални значајни промени на локацијата, но најмалку секои 3(три) години по издавањето на оваа Дозвола; резултатите од ревидирањето ќе бидат опфатени со ГИЖС.
- 2.11.7** Како дел од мерките наведени во условот 2.11.4, Операторот ќе обезбеди финансиски средства кои ќе ги покрива обврските од условот 2.11.5. Финансиската надокнада ќе се разгледува и ревидира според потребите, но најмалку на секои 12 месеци. Доказ за промени или ревидирање на финансиската надокнада ќе се вклучи во годишниот извештај наведен во условот 2.11.4.

2.12 Инсталации со повеќе оператори

- 2.12.1** Со инсталацијата за која се издава дозвола управува само еден (1) оператор

3 Документација

- 3.1.1** Документацијата ("Специфицирана Документација") ќе содржи податоци за:
- Секоја неисправност, дефект или престанок со работа на постројката, опремата или техниките (вклучувајќи краткотрајни и долготрајни мерки за поправка) што може да има, имало или ќе има влијание на перформансите врз животната средина што се однесуваат на инсталацијата за која се издава дозволата. Овие записи ќе бидат чувани во дневник воден за таа цел;
  - Целиот спроведен мониторинг и земањето примероци и сите проценки и оценки направени на основа на тие податоци.
- 3.1.2** За инспекција од страна на Надлежниот орган во било кое прифатливо време ќе бидат достапни:
- Специфицираната документација;
  - Било кои други документи направени од страна на Операторот поврзани со работата на инсталацијата за која се издава дозволата ("Други документи").
- 3.1.3** Копија од било кој специфициран или друг документ ќе му биде доставен на Надлежниот орган на негово барање и без финансиска надокнада.
- 3.1.4** Специфицираните и другите документи треба:
- да бидат читливи;
  - да бидат направени што е можно побрзо;
  - да ги вклучат сите дополнувања и сите оригинални документи кои можат да се приложат.
- 3.1.5** Операторот е должен специфицираната и другата документација да ја чува за време на важноста на оваа дозвола, како и 5(пет) години по престанокот на важноста.
- 3.1.6** За целиот примен или создаден отпад во инсталацијата за која што се издава дозволата, операторот ќе има документација (и ќе ја чува истата за време на важноста на оваа дозвола, како и 5(пет) години по престанокот на важноста) за:
- Составот на отпадот, или онаму каде што е можно, опис;
- најдобра проценка на создадената количина отпад;
  - трасата на транспорт на отпадот за одлагање;
  - најдобра проценка на количината отпад испратен на преработка;
  - Количина (изразена во тони), како и означување на отпадот кој што е увезен и/или испратен надвор од локацијата за одложување/ рециклирање според Листата на видови на отпади;
  - Имињата на лице/фирма задолжено за транспорт на отпад, како и детали околу добиена дозвола за собирање на отпад, ако е потребно (вклучувајќи го Надлежниот орган кој ја издал дозволата, заедно со регистарскиот број на возилото);

- Детали за крајната дестинација на одложување/рециклирање на отпадот и нејзината соодветност да го прифати упатениот отпадот, вклучувајќи Дозвола или детали од Дозволата за таа активност како и органот кој ја издал, ако е потребно;
- Писмена потврда за прифаќање и одлагање/преработка на опасен отпад кој е испратен надвор од локацијата;
- Детали за сите отпади кои се експортирани надвор од локацијата за преработка, а се класифицирани како зелен отпад во согласност со ЕУ регулативите за прекуграничен транспорт на отпад (ЕЕЦ 259/1993, со дополнувањата). Образложението за ваквиот тип на класификација треба да биде дел од документацијата;
- Детали за сите одбиени пратки;
- Детали за секое одобрено мешање на отпад;
- Количини и означување на типовите на отпад кои се рециклираат или одложуваат на локацијата, според Листата на видови на отпад (Сл. весник 100/05).

3.1.7 Операторот ќе води евиденција за сите поплаки поврзана со животната средина, а се во врска со работата на инсталацијата. Секој таков запис треба да содржи детали за датумот и времето на поплаката, името на лицето кое се жали и детали за природата на поплаката. Исто така треба да се води евиденција за одговорот кој е даден на секоја поплака.

3.1.8 Операторот во рок од 12 дванаесет месеци по издавањето на оваа Дозвола ќе ангажира стручно лице, со соодветно знаење кое ќе биде одговорно за изготвување на документ за состојбата со хидрологијата во рамките на инсталацијата и условите/состојбата со неа. Обемот, деталите и прогамата, вклучувајќи ја и структурата на извештајот како и распоредот за известување, мора претходно да биде усогласено со Надлежниот орган пред да биде имплементирано. Препораките кои произлегуваат од извештајот мораат да бидат имплементирани во период кој што е договорен со Надлежниот орган.

3.1.9 Операторот е должен како минимум да ги чува следниве документи на локацијата:

- Дозволите поврзани со инсталацијата;
- Тековна ПУЖС за инсталацијата;
- ГИЖС од претходната година за инсталацијата;
- Записи од сите прибирања на примероци за анализа, анализи, мерења, испитувања, калибрирања и одржување кое е извршено во согласност со барањата на оваа Дозвола и целиот друг мониторинг кој се поврзува со перформансите во однос на животната околина на инсталацијата;
- Целата кореспонденција со Надлежниот орган;

- Ажурирани цртежи/планови на местото кои ја прикажуваат локацијата на клучните процеси и инфраструктурата на животната средина, вклучувајќи ги локациите за мониторинг и точките на емисија,
- Ажурирани Стандардни Оперативни Процедури за сите процеси, инсталацијата и потребната опрема за да се даде ефектот на оваа Дозвола или на друг начин да се обезбеди стандардно работење на таквите процеси, на самата инсталација или опрема кое не резултира со недозволена емисија во животната средина.

4 Редовни извештаи

- 4.1.1 Сите извештаи и известувања што ги бара оваа дозвола, операторот ќе ги испраќа до Надлежниот орган за животна средина.
- 4.1.2 Операторот ќе даде извештај за параметрите од Табела Д2 во Додатокот 2
- 4.1.3 Сите извештаи ќе бидат потпишани од страна на назначено овластено лице од инсталацијата.
- 4.1.4 Операторот ќе поднесе до Надлежниот орган, најдоцна до 31-ви Март секоја година, ГИЖС кој ја покрива претходната календарска година. Овој извештај, кој треба да биде одобрен од Надлежниот орган, треба да вклучи како минимум, информациите специфицирани во следната Табела: Содржина на Годишниот Извештај за Животна Средина од оваа Дозвола треба да се подготви со било кои релевантни упатства кои се издадени од страна на Надлежниот Орган.
- 4.1.5 Операторот ќе подготви и одржува РИПЗМ за локацијата. Супстанците кои треба да се вклучат во РИПЗМ треба да бидат одобрени од страна на Надлежниот орган секоја година по референтната листа која што ќе биде специфицирана во упатството за ГИЖС од Надлежниот орган. РИПЗМ треба да се подготви во согласност со било кои релевантни упатства кои се издадени од страна на Надлежниот Орган и треба да се поднесат како дел од ГИЖС.

Годишен извештај за животна средина Содржина

Емисии од инсталацијата. (поднесување на РИПЗМ + согласност со ГВЕ)
Евиденција за управување со отпад
Преглед за потрошувачка на сировини.
Резиме на забелешки (жалби/поплаки).
Распоред на цели и задачи за животната околина.
Програма за управување со животната средина - извештај од претходната година.
Програма за управување со животната средина - предлог за тековната година.
Регистар на загадувачки емисии - извештај од претходната година.
Регистар на загадувачки емисии - предлог за тековната година.
Резиме на извештајот за мониторинг на бучава.
Резиме на мониторингот на животната средина.
Извештај за тестирање и инспекција на резервоари и цевководите.
Резиме на пријавени инциденти.
Резиме од извештај за ефикасност на енергијата.
Извештај за утврдување на ефикасноста од користење на сировини во процесот и редукција на генерираниот отпад.
Извештај за прогресот кој е направен и развиените предлози за да се минимизира побарувачката на вода и волуменот на испуштање на индустриска вода.
Сите други предмети специфицирани од страна на Надлежниот орган

5 Известувања

- 5.1.1** Операторот ќе го извести Надлежниот орган **без одложување**:
- кога ќе забележи емисија на некоја супстанција која го надминува лимитот или критериумот на оваа дозвола, наведен во врска со таа супстанција;
  - кога ќе забележи фугитивна емисија што предизвикала или може да предизвика загадување, освен ако емитираната количина е многу мала да не може да предизвика загадување;
  - кога ќе забележи некаква неисправност, дефект или престанок на работата на постројката или техниките, што предизвикало или има потенцијал да предизвика загадување; и
  - било какво несакано дејство што предизвикало или има потенцијал да предизвика загадување.
- 5.1.2** Операторот треба да достави писмена потврда до Надлежниот орган за било кое известување од условот 5.1.1 согласно Додатокот 1 од оваа дозвола, преку испраќање на податоци наведени во Делот А од Додатокот 1 од оваа дозвола во рок од 24 часа од ова известување. Операторот ќе испрати подетални податоци наведени во Делот Б од истиот Додаток, што е можно побрзо.
- 5.1.3** Операторот ќе даде писмено известување што е можно побрзо, за секое од наведеното:
- перманентен престанок на работата на било кој дел или на целата инсталација, за која се издава дозволата;
  - престанок на работата на некој дел или на целата инсталација за која се издава дозволата, со можност да биде подолго од 1 година; и
  - повторно стартување на работата на некој дел или целата инсталација за кој што се издава дозволата, по престанокот по известување според 5.1.3 (б).
- 5.1.4** Операторот ќе даде писмено известување во рок од 14 дена пред нивното појавување, за следниве работи:
- било каква промена на трговското име на Операторот, регистарско име или адресата на регистрирана канцеларија;
  - промена на податоците за холдинг компанијата на операторот (вклучувајќи и податоци за холдинг компанијата кога операторот станува дел од неа);
  - за активности кога операторот оди во стечај склучува доброволен договор или е оштетен.
- 5.1.5** Операторот ќе обезбеди и одржува огласна табла за инсталацијата за да биде читлива за лицата кои се надвор од главниот влез на инсталацијата. Минималните димензии на таблата треба да бидат 1200 мм на 750 мм.

На таблата јасно треба да бидат прикажани:

- Името и телефонскиот број на инсталацијата;
- Нормалното работно време;
- Името на имателот на дозволата;
- Телефон за контакт во итни случаи надвор од работното време;
- Референтен број на Дозволата; и
- Каде може да се добијат информации за животната средина во врска со оваа инсталација.

План на инсталацијата кој јасно ја идентификува локацијата на секое складиште и место за третирање треба да се истакне што е можно поблиску до влезот на објектот. Планот треба да е истакнат на траен материјал така што ќе биде читлив во секое време. Планот треба да се измени, доколку се направат суштински промени во инсталацијата.

6 ЕМИСИИ

6.1 Интерпретација

6.1.1 Граничните вредности на емисиите во воздух во оваа дозвола ќе се интерпретираат на следниов начин:

6.1.1.1 Континуиран мониторинг

- Учеството на азотен диоксид во вкупните азотни оксиди (NO_x) изразени како NO₂ не треба да надминува 20%.

- Потврдените часовни и дневни просечни вредности треба да се определат во рамките на ефективното работно време (исклучувајќи ги периодите на стартување и гаснење) од измерените валидни часовни просечни вредности после одземање на интервалите на доверливост специфицирани во 6.1.1 погоре. Било кој ден, во кој повеќе од три часовни просечни вредности се погрешни заради неисправност или одржување на системот за континуирано мерење, треба да бидат поништени. Ако повеќе од 10 денови годишно се поништени, носителот на дозволата треба да преземе соодветни мерки за да ја подобри сигурноста на системот за континуиран мониторинг.

- Ниту една дневна просечна вредност не треба да ја надмине граничната вредност на емисијата

- 95% од сите потврдени часовни просечни вредности не треба да ја надминуваат двојно граничната вредност на емисијата.

6.1.1.2 Дисконтинуиран мониторинг

За проток, ниту часовната ниту дневната средна вредност пресметани брз база на поединечни отчитувања, не треба да ја надминат соодветната гранична вредност.

За азотен диоксид, ниту една 60 минутна средна вредност не треба двојно да ја надмине граничната вредност на емисија.

За сите останати параметри, ниту една 60 минутна средна вредност не треба да ја надмине граничната вредност на емисија.

- 6.1.1.3 Не е дозволено разредување на гасот кој се емитира во атмосферата за постигнување на граничните вредности на емисија, коишто се базираат на:
- 6.1.1.4 Во случај на гасовите од согорување од гасната турбина
- Температура 273 К,
- Притисок 101.3 кПа
- Сув гас 15% O₂
- 6.1.1.5 Граничните вредности на емисиите во води во оваа дозвола треба да се интерпретираат на следниов начин:
- 6.1.1.6 Континуиран мониторинг
- ниту една вредност на протокот не смее да ја надмине дефинираната гранична вредност
  - ниту една вредност за рН не смее да отстапи од пропишаниот опсег
  - ниту една вредност на температурата не смее да ја надмине граничната вредност.
- 6.1.1.7 Земање композитни примероци
- ниту една вредност за рН не смее да отстапи од пропишаниот опсег
  - За сите параметри освен рН и проток, осум од десет последователни композитни резултати, базирани на композитно узоркување пропорционално на протокот не смее да ја надмине граничната емисиона вредност. Ниту еден поединечен резултат пресметан на сличен начин не смее да ја надмине граничната вредност на емисија 1.2 пати.
- 6.1.1.8 Дискретно узоркување

За сите параметри освен рН и температура, ниту една поединечна вредност не смее да ја надмине граничната емисиона вредност 1.2 пати.

6.1.1.9 Онаму каде мешањето пред емисиите влијае на можноста да се измери некој параметар, тогаш во соработка со надлежната институција, параметарот може да се процени пред да настане мешањето.

6.1.2 Емисии во воздух

Емисиите во воздухот ќе произлегуваат само од точката/точките на емисија специфицирани во Табела 6.1.2

Не смее да има други значителни извори на емисии.

Табела 6.1.1: Точки на емисија во воздухот		
Референца на точка на емисија/опис	Извор	Локација на точката на емисија
A2-1	Главен оцак на гасната турбина	538002,40 E, 650125,60 N
A3-1	Оддушок на резервоарот за дизел гориво	
A3-2	Лабораториски дигестор	
A3-3	Фаќач на пареата од резервоарот за солна киселина	
A3-4	Фаќач на пареата од резервоарот за сулфурна киселина	
A3-5	Ладилна кула	

6.1.3 Границите на емисиите во воздух за параметарот(рите) и точката(ите) на емисија наведени во Табелата 6.1.2 нема да бидат пречекорени земајќи ја во предвид интерпретацијата на податоците од мониторингот:

6.1.4 Емисиите во воздух од инсталацијата не треба да имаат непријатен мирис надвор од границите на инсталацијата.

6.1.5 Емисиите во воздухот, освен пареа и кондензирана водена пареа, не треба да содржат капки од перзистентна магла и перзистентен чад.

6.1.6 Емисиите не треба да содржат видлив чад. Ако, поради причина на одржување, емисиите на чад се предизвикани од повторно стартување од ладно, истото не треба да трае подолго од еден час во било кој период од 8 часови и сите практични чекори треба да се преземат да се минимизира емисијата.

Табела 6.1.2 : Граници на емисиите во воздухот		
Параметри	А2-1 (Оџак од гасната турбина)	
		Фреквенција на мониторинг
Проток	2.000.000 m ³ /h	
		Концентрација (mg/Nm ³) МДК
Сулфурни оксиди (како SO ₂)	10	6 месеци
Азотни оксиди (како NO ₂)	75	6 месеци
Јаглен моноксид (CO)	100	6 месеци
Цврсти честички - PM ₁₀	5	6 месеци

Висина на Оџакот од земја 60 м.

Контрола на емисиите во воздух

Табела 6.1.2.1: Контрола на емисиите во воздух		
Ознака на точка на емисија	А2-1 (Оџак на гасната турбина)	
Контролиран параметар	Мониторинг	Основна опрема
NOx	Рутинска контрола на опремата Емисија на NOx	Бренери за низок NOx со сува постапка
O ₂ , CO, проток, брзина, температура	Мониторинг на емисии	Контролирано согорување
SO ₂	Мониторинг на емисии	Чисто гориво

Мониторинг на емисиите во воздух

Табела 6.1.2.2: Мониторинг на емисиите во воздух		
Ознака на точка на емисија	А2-1 (Оџак на гасната турбина)	
Параметар	Фреквенција	Метода/техника на анализа
Проток	Континуирано	Мерач на проток со автоматски запис
Температура	Континуирано	Континуиран анализатор на гасови од согорување
Азотни оксиди	Континуирано	Континуиран анализатор на гасови од согорување
СО	Континуирано	Континуиран анализатор на гасови од согорување
О ₂	Континуирано	Континуиран анализатор на гасови од согорување
SO ₂	годишно	анализатор на гасови од согорување
Прашина	континуирано	

6.2 Емисии во почва.

6.2.1 Оваа инсталација нема емисии во почва

6.3 Емисии во површински води (освен санитарна канализација)

6.3.1 Емисиите во површинските води се дозволени само на точките наведени во табелата 6.

Табела 6.3.1 : Точки на емисија во вода		
Ознака на точка на емисија	Извор	Количество
	Постројка за третман на отпадни води	3000 m ³ / ден (просечно) 3900 m ³ / ден (максимално)

6.3.2 Граничните вредности на емисија со третираните отпадни води нема да ги надминат вредностите во табелата 6.3.1, интерпретирани според условот 6.1.

6.3.3 Не смее да има емисии на супстанции кои не се наведени во табелата 6.3.1, освен во концентрации коишто не се поголеми од оние кои веќе ги има во водата.

6.3.4 Во рок од 6 (шест) месеци од датумот на издавање на Дозволата, Операторот треба да уреди локација за следење и бележење на отпадната вода пред испуст во атмосферската канализација.

6.3.5 Нема да има испуштања на било какви супстанции кои може да предизвикуваат штета на канализацијата или да имаат влијание врз нејзиното одржување.

Табела 6.3.2 Гранични вредности на емисиите во водите

Реф. Број на точката на емисија Реципиент Локација	Река Вардар преку канал за атмосферски води Излез од постројката за третман на отпадни води
Температура (°C)	30
pH	6.3 – 8.5
БПК (mg/l)	20
Суспендирани честички (mg/l)	30
Слободен хлор (mg/l)	0.2
Вкупно растворени цврсти супстанции (mg/l)	1400
Минерални масла (mg/l)	20
Вкупен фосфор (како P) (mg/l)	0.5

6.3.6 Атмосферски води

Операторот ќе врши визуелна контрола на атмосферските води и за тоа ќе води дневник.

6.3.7 Санитарна отпадна вода

6.3.7.1 Санитарната отпадна вода без третман се испушта во санитарната канализација.

6.3.7.2 Ниту еден истек од процесна вода или друга течност не смее да се помеша со санитарната отпадна вода.

6.4 Емисии во канализација (нема)

6.5 Емисии на топлина (нема)

6.6 Емисии на бучава и вибрации

- 6.6.1** Емисиите на бучава од локацијата треба да се во согласност со стандардите пропишани со националното законодавство-Закон за заштита од бучава (Сл.В РМ бр.79/07).
- 6.6.2** Операторот ќе врши преглед на бучавата на локацијата годишно ниво. Програмата за преглед на бучавата треба да се превзема во согласност со националното законодавство и Директивата на Европската унија за бучава (2002/49/EC).
- 6.6.3** На локациите каде постоечката бучава ги надминува законски дозволените нивоа без активностите на ТЕ - ТО АД Скопје , ТЕ - ТО АД Скопје не смее да доведе до значително зголемување и тоа да биде 2 dB над нивоата на постоечката бучава без активностите на ТЕ - ТО.

Бучавата во неселените подрачја во општина Аеродром (зона од спротивната страна на р.Вардар од ТЕ-ТО) е поголема од онаа пропишана во Правилникот за граничните вредности и на нивото на бучава во животната средина (Сл.весник 147/08) и без активностите на ТЕ - ТО АД (мерења извршени од страна на овластена институција во интервал од 24 часа).

Табела: 6.5.1 Емисии на бучава dB (A)			
	Преку ден	Преку ноќ	Се однесува на
Населени места	55	45	Општина Аеродром - зона преку Вардар
Комерцијална зона	69	61	Објектите околу ТЕ-ТО
Индустриска зона	75	65	Периметарот на ТЕ-ТО

6 Пренос до пречистителна станица за отпадни води

- 7.1.1 Операторот ќе ги упати отпадните води од инсталацијата за којашто се издава оваа дозвола во градска пречистителна станица откако откако таква ќе се изгради за подрачјето кое ја покрива оваа инсталација.
- 7.1.2 Условите кои имателот на оваа дозвола ќе ги договори со операторот на пречистителната станица ќе станат составен дел на оваа дозвола.

7 Услови надвор од локацијата

8 Програма за подобрување

9.1 Во рок од 6 (шест) месеци од датумот на пуштање во работа, операторот ќе достави план за подобрување, базиран на согледувањата во почетниот период и евентуалните значителни отстапувања од перформансите на НДТ во секој сегмент од активноста на инсталацијата.

Табела 9.1.1 : Програма за подобрување		
Ознака	Мерка	Датум на завршување
9.1		

10 Договор за промени во пишана форма

- 10.1 Кога својството вили како што е друго договорено на писменог се користи во услов од дозволата, операторот ќе бара таков договор на следниот начин:
  - 10.1.1 Операторот ќе ѝ даде на Надлежниот орган писмено известување за деталите на предложената промена, означувајќи го релевантниот(те) дел(ови) од оваа дозвола: и
  - 10.1.2 Ваквото известување ќе вклучува проценка на можните влијанија на предложената промена (вклучувајќи создавање отпад) како ризик за животната средина од страна на инсталацијата за која се издава дозволата.
- 10.2 Секоја промена предложена според условот 10.1.1 и договорена писмено со Надлежниот орган, може да се имплементира само откако операторот му даде на Надлежниот орган претходно писмено известување за датата на имплементација на промената. Почнувајќи од тој датум, операторот ќе ја управува инсталацијата согласно таа промена и за секој релевантен документ што се однесува на тоа, дозволата ќе мора да се дополнува.

Забелешка

На локациите каде постоечката бучава ги надминува законски дозволените нивоа без активностите на ТЕ - ТО АД Скопје , ТЕ - ТО АД Скопје не смее да доведе до значително зголемување и тоа да биде 2 dB над нивоата на постоечката бучава без активностите на ТЕ - ТО.

Бучавата во неселените подрачја во општина Аеродром (зона од спротивната страна на р.Вардар од ТЕ-ТО) е поголема од онаа пропишана во Правилникот за граничните вредности и на нивото на бучава во животната средина (Сл.весник 147/08) и без активностите на ТЕ - ТО АД (мерења извршени од страна на овластена институција во интервал од 24 часа).

Се задолжува ТЕ - ТО АД - Скопје да при нормален режим на работа на инсталацијата, во рок од 60 дена од денот на официјалното пуштање на работа на инсталацијата, да изврши мерење на бучава и вибрации и истите да ги достави до Министерство за животна средина и просторно планирање.

А - интегрирана еколошка дозвола за ТЕ-ТО АД Скопје ќе важи од денот на воведување на редовен режим на работа на инсталацијата што значи од денот на официјалното пуштење на работа на инсталацијата.

Додаток 1

Писмена потврда за известувања

Овој Додаток ги прикажува информациите што операторот треба да ги достави до Надлежниот орган за да го задоволи условот 5.1.2 од оваа дозвола.

Мерните единици користени во податоците прикажани во делот А и Б треба да бидат соодветни на условите на емисијата. Онаму каде што е можно, да се направи споредба на реалната емисија и дозволените граници на емисија.

Ако некоја информација се смета за деловно доверлива, треба да биде одделена од оние што не се доверливи, поднесена на одделен лист заедно со барање за комерцијална доверливост во согласност со Законот за животна средина.

Потврдата треба да содржи

Дел А

- Име на операторот.
- Број на дозвола.
- Локација на инсталацијата.
- Датум на доставување на податоци.
- Време, датум и локација на емисијата.
- Карактеристики и детали на емитираната(ите) супстанција(и), треба да вклучува :
  - Најдобра проценка на количината или интензитетот на емисија, и времето кога се случила емисијата.
  - Медиум на животната средина на кој што се однесува емисијата.
  - Превземени или планирани мерки за стопирање на емисијата.

Дел Б

- Други попрецизни податоци за предметот известен во Делот А
- Превземени или планирани мерки за спречување за повторно појавување на истиот проблем.
- Превземени или планирани мерки за исправување, лимитирање или спречување на загадувањето или штетата на животната средина што може да се случи како резултат на емисијата.
- Датуми на сите известувања од Делот А за време на претходните 24 месеци.
- Име Пошта.....
- Потпис Датум
- Изјава дека потпишаниот е овластен да потпишува во име на операторот.

Додаток 2

Извештаи за податоците од мониторингот

Параметрите за кои извештаите ќе бидат направени, согласно условите 4.1.2 од оваа дозвола, се наведени подолу.

Извештај	Фреквенција на извештајот Белешка ¹	Датум на поднесување на извештајот
Годишен Извештај за Животна Средина (АЕР)	Годишно	до 31-ви март секоја година
Евиденција на инциденти	Како што се случуваат	Во рок од 3(три) дена од инцидентот.
Мониторинг на квалитетот на отпадната вода	Тромесечно	10(Десет) дена од истекот на тромесечието за кое е поднесен извештај
Мониторинг на квалитетот на подземната вода	Тромесечно	10(Десет) дена од истекот на тромесечието за кое е поднесен извештај
Мониторинг на воздухот	Тромесечно	10(Десет) дена од истекот на тромесечието за кое е поднесен извештај
Распоред на цели и задачи	На секои 5(пет) години, со годишно ревидирање	3(три) месеци претходно, пред започнувањето на развојот
Ревизија на употребата на вода	Годишно	
Ревизија за енергетската ефикасност	Еднаш	
Преглед на бучавата	Годишно	